

Παράγεται πιστοποιημένο
πολλαπλασιαστικό υλικό
για τη δένδροκομία και την
αμπελουργία στη χώρα μας;

Σωτήριος Σαλής

Πρόεδρος Πανελληνίας
Ένωσης Φυτωριούχων

- Εφαρμόζεται στη χώρα μας κάποιο επίσημο σύστημα παραγωγής πιστοποιημένων δενδρύλλων καρποφόρων δένδρων και αμπελών που να διασφαλίζει τον καλλιεργητή ότι το υλικό που θα προμηθευτεί για τη νέα φυτεία του θα είναι υγιές και γνήσιο ως προς την ποικιλία, όπως γίνεται σε άλλες αναπτυγμένες χώρες;
- Αν όχι, τι κινδύνους συνεπάγεται αυτό για τη χώρα μας και για τον ίδιο τον καλλιεργητή;
- Τι προτείνετε να γίνει;

Παρά τις συνεχείς εκκλήσεις των οργανώσεων των φυτωριούχων, καθώς και των επιστημόνων, με επιστολές ήδη από το 2000, το Ελληνικό Δημόσιο παρέληψε προκλητικά έως σήμερα να θεσπίσει τα αναγκαία μέτρα για τη δημιουργία εγχώριου συστήματος γενετικού και πιστοποιημένου πολλαπλασιαστικού υλικού. Μόνο με την ύπαρξη κατάλληλων μητρικών φυτειών από τους δένδροκομικούς σταθμούς ή τα ινστιτούτα, θα μπορούσε να λυθεί αυτό το τεράστιο έλλειμμα που υπάρχει στη χώρα μας.

Το τεράστιο αυτό έλλειμμα δε μπορεί να αντιμετωπιστεί αλλιώς παρά μόνο με προμήθεια τέτοιου υλικού από το εξωτερικό. Αυτό σημαίνει αφενός σημαντικό κόστος και αφετέρου εξάρτηση από το διεθνές oligοπωλιακό καθεστώς προμήθειας του υλικού αυτού. Τι θα πει εξάρτηση; Το να έχεις όλες τις προϋποθέσεις να το κάνεις στη χώρα σου και να κρατάς το επιστημονικό σου προσωπικό δεμένο. Αυτό ποιον εξυπηρετεί; Πάντως όχι το συμφέρον της χώρας. Η προμήθεια μητρικού υλικού από το

εξωτερικό επιλέχθηκε και από το ίδιο το κράτος προκειμένου να επιταχύνει την εγκατάσταση μητρικού προ-βασικού και βασικού υλικού αφού πλέον το θέμα έχει φτάσει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Όμως, από το εξωτερικό θα προμηθευτούμε τις ποικιλίες της παγκόσμιας διακίνησης ή τις ποικιλίες που οι χώρες που έχουν ήδη τέτοιο σύστημα πιστοποίησης θέλουν να προωθήσουν. Τις γηγενείς, δηλαδή τις ελληνικές ποικιλίες, δεν τις έχουν. Και ενώ υπάρχει προτίμηση των Ελλήνων παραγωγών στις ντόπιες ποικιλίες που τις ξέρουν καλά και ξέρουν ότι είναι εγκλιματισμένες στα διάφορα μικροκλίματα της πατρίδας μας και οι οποίες είναι ίσως ίσες και καλύτερες από ποικιλίες άλλων χωρών, επειδή δεν υπάρχει μητρικό υλικό να δοθεί για πολλαπλασιασμό, όπως ορίζει η νομοθεσία, στην ουσία απαγορεύεται η παραγωγή τους και η διακίνησή τους.

Προτάσεις: Τα ερευνητικά ιδρύματα και τα Πανεπιστήμια, άμεσα να συγκεντρώσουν τις ποικιλίες και το γενετικό υλικό. Εκεί θα παραχθεί το προ-βασικό, το βασικό και το πιστοποιημένο υλικό που τελικά θα χρησιμοποιηθεί σαν μητρικό υλικό. Θα πρέπει επιτέλους να υπάρξει αρμονική συνεργασία Υπ.Α.Α.Τ - Επιστημόνων - φυτωριούχων. Έτσι θα παράγονται δενδρύλλια ελεγχόμενα και με αριθμημένα ατομικά καρτελάκια πάνω τους ώστε να υπάρχει πλήρης έλεγχος σε όλα τα στάδια. Χωρίς αυτό σύντομα θα οδηγηθούμε στο περιθώριο. Οι φυτωριούχοι δε θα έχουν δικαίωμα παραγωγής και οι καλλιεργητές θα πρέπει να αναζητήσουν δενδρύλλια από το εξωτερικό. Αυτό δεν είναι υπερβολή αν σκεφτείτε τι έγινε με την

περίπτωση της ποικιλίας «Κορωνέικη».

Η προσπάθεια να εκμεταλλευτούν μεγάλα φυτώρια του εξωτερικού τις Ελληνικές ποικιλίες με σκοπό την προώθησή τους στην ελληνική αγορά, και όχι μόνο, κατέληξε ως εξής: Η ναυαρχίδα της ελληνικής ελαιοκομίας αντίκει πλέον στους Ισπανούς με την κωδική ονομασία i38. Αυτό μας οδηγεί στο περιθώριο αφού αυτός, βάσει νόμου, που θα κατοχυρώσει και θα πατεντάρει ένα κλώνο από μια ποικιλία έχει και τη δικαιωματική παραγωγή και διακίνηση. Αυτό έγινε. Και αντί να υπάρξει αντίδραση από το ελληνικό κράτος, το ίδιο το υπουργείο με τις υπηρεσίες του, την διεπαγγελματική ελαιολάδου, επιτρέπει την εισαγωγή 420.000 ελαιόδεντρων για πιλοτικό πρόγραμμα υπέρπυκνης φύτευσης στην Ελλάδα. Όχι μόνο δεν αντιδρούν, αλλά νομιμοποιούν έτσι την ύπαρξη της κλεμμένης ποικιλίας. Ποιος ξέρει τι θα γίνει με τις άλλες ποικιλίες;

Αν λοιπόν η κάθε ποικιλία ήταν κατοχυρωμένη και υπήρχε κατοχύρωση συνολικά όλων των κλώνων της, που σημαίνει έρευνα και εγκατάσταση υλικού με σκοπό πιστοποιημένη και ταυτοποιημένη παραγωγή, αυτό δε θα συνέβαινε. Αυτός τελικά που θα την πληρώσει θα είναι πρώτος ο παραγωγός. Αναζητώντας νέες ποικιλίες έτσι ώστε να παραταθεί η εμπορική περίοδος αφήνεται στην τύχη οποιουδήποτε του παύσει νέο υλικό, χωρίς καμιά διασφάλιση για την ποιότητα και καθαρότητα της ποικιλίας. Τέλος, με αμφιβόλου προέλευσης φυτά και χωρίς απόδειξη καθαρότητας πλύνονται και οι εξαγωγές και η χώρα ενώ έχει όλα τα προσόντα να πάει μπροστά κάνει την αξιοπιστία της, προσθέτοντας ένα ακόμη εμπόδιο σε αυτό που όλοι προσδοκούν, την ανάπτυξη!